

Lund/Hallabro september 2005

”**Blekingebiten**”. Utgiven av Blekinge Spelmansförbund.

Ansvarig utgivare: Lennart Smedenmark, tel. 0457/451326

Redaktör: Anders Smedenmark, tel. 070-5862917

Omslagsbild: Astrid Selling-Sjöberg, efter kalkmålning i S:t Nicolai kyrka, Sölvesborg

Bilderna i tidningen är tagna av fam Smedenmark® (copyright), om ej annat anges

Aktuella adresser i Blekinge Spelmansförbunds styrelse:

ordf. Håkan Malmros	Kolonigatan 11	374 39 Karlshamn	tel. 0454/12545
v. ordf. Kirsten Johansson	Väktarevägen 7	290 60 Kyrkhult	tel. 0454/770057
kassör Lennart Smedenmark	Box 17	370 12 Hallabro	tel. 0457/451326
sekr. Marie Rohne	Backabov 39B	371 46 Karlskrona	tel. 0455/311402

Blekinge Spelmansförbunds PG: 80 96 52 – 1

Några välmenande tips för inlagor i förbundstidningen.

Lämna helst ditt bidrag elektroniskt via email eller diskett till:

Lennart Smedenmark

Box 17

370 12 Hallabro

blekingespelman@passagen.se

Har Du inte möjlighet till dator så lämna ditt bidrag handskrivet eller maskinskrivet så digitaliseras det. Det viktigaste är dock att det kommer in bidrag till vår tidning. Utan bidrag blir det ingen tidning. Har Du noter eller bilder som Du skulle vilja dela med dig av så skicka gärna in dem. Glöm inte att kontrollera så det inte är upphovsmannarätt på bilder, noter etc. Glöm heller inte att kontrollera så det inte förekommer ”uppgiftsfel” i texten.

Redaktionen.

Innehåll i detta nummer av Blekingebiten.

Referat:

Ungdomskurs i Hallabro sid 7
Paviljongsgäret..... sid 7-8
Midsommarkonsert sid 8
Hoby gammelsönda sid 8
Ethno sid 9-10
Folkmusikens dag sid 11

Grattis... sid 2
Oskar Persson sid 3-4
En gammal gatuspelman minns. sid 5-6
Låttävlingen sid 13
”Back in town” sid 13
Ungdomslåtkursnotis sid 13

Inbjudningar:

Lite smått och gott:

Ledaren-Vad är en spelman sid 2

Spelträff sid 12
Folkmusikcafé sid 12

Ledaren - Vad är en spelman?

Oftast när man är iväg så brukar man ju kalla sig för spelman. Men vad betyder då just ordet spelman, något som jag har funderat på ibland.

Såhär beskrivs en spelman på "Wikipedia" (ett fritt uppslagsverk på Internet): *Spelman, i det gamla bondesamhället en person som spelade bruksmusik ofta till dans. Det vanligaste instrumentet var fiol. Idag används ordet på ett flertal olika sätt, men vanligen avses en person som spelar nordisk spelmansmusik - musik med rötter i 1800-talets bondesamhälle, som oftast framförs på instrument från den tiden. Basen i spelmansmusiken är dansrytmer som polska, schottis, vals och polka, samt lite icke dansmusik som gånglåtar. Låter väl ganska bra och vältäckande, eller?*

Men om man exempelvis spelar nyskriven musik på cello, är man fortfarande en spelman då eller blev man då en musiker som spelar folkmusikaktiga tongångar? Man kanske är en musikanter? Fast det kanske egentligen är spelmän från Skaraborg som kallar sig det... Var kallar man Ale Möller? Jag har en god vän som spelar nordisk folkmusik på mandola, en mycket duktig ... [Ja, vad ska man kalla honom. Eftersom han spelar mandola kan han inte spela upp för Zorn-märket, dvs han kan inte bli riksspelman, alltså är han ingen spelman, eller?]

Ska inte fastna i detta för mycket. Hittade en liten beskrivning av musiker/musikant/spelman. *Musiker – En som man måste betala för att han ska spela, Musikant – En som kan tänka sig att spela utan att få betalt, Spelman – En som man måste betala för att han ska sluta spela...* Var hamnar ni själva? Vad kallar ni er? Och man kan ju alltid gå till botten och fråga sig: Vad är folkmusik?

Spelman heter *Pelimanni* på finska, så det så...

Anders Smedenmark

Grattis...

...säger vi till riksspelmannen/kvinnan Astrid Selling Sjöberg som nyligen fyllde 40 år. Så här firade hon sin födelsedag:

Jag spenderade 5 dagar i London tillsammans med två kompisar som också fyllde 40. När vi var 15 kom vi överens om att fira vår 40-årsdag på Ritz, så i maj bokade vi hotell, flyg och sittning på Ritz i september. Men musikaliskt sett var ändå lördagens konsert höjdarkonserten. Det sammanföll sig så väl att vår resa var samtidigt som Alison Krauss och Union Station hade en två veckors turné i England (AKUS hör annars hemma i Nashville). Fantastisk sång och fiolspel som inte är av denna värld. En höjdarkonsert och suveränt sätt att fira födelsedag på :-)
/astrid

Grattis säger vi också till Kirsten som nyligen gifte sig. Spelmansmusiken präglade bröllopet med bla Adam och Evas brudmarsch som intåg i kyrkan och långdansen fick alla gästerna att röra på sig. Vi önskar Kirsten och Hans Alerstedt mycken glädje och lycka.

Redaktionen

Oskar Persson

Efter de konserter vi haft omväxlande i Backaryds-Öljehults kyrkor varje år dagen innan Folkmusikens Dag, har Spelmansförbundet inbjudit till samkväm i resp. församlingshem med program i musik och historik.

I år hade vi spelmannen från Öljehult Oskar Persson som huvudfigur, möjligen därför att hembygdsföreningen fått hans dragspel och fiol som gåva och vi bestämde oss då för att bjuda lite musik på dessa instrument. Ingen kan påstå att instrumenten var i särskilt gott skick men det gick dock att spela på dem.

Oskar Persson var en av de mest anlitade spelmännen mellan åren 1912-1930. Oftast spelade han själv på de små dansflakar man hade på den tiden. Den tidens repertoar var vals, schottis, polka, mazurka och hambo. Det var naturligtvis ingen repertoar speciell för Backaryd-Öljehults socknar, utan var spridd i norra Blekinge och södra Smålands områden.

På bilden ovan ser vi Oskar Persson på en av våra låtkurser han var inbjuden till.

Oskar började spela till dans på durdragspel men köpte senare ett femradigt dragspel då repertoaren började ligga i tonarter som inte lämpade sig för durspel. Han spelade även fiol men då i sällskap med fler spelmän. Det fanns ett spelgäng som kallades "gränskapellet", troligen därför att några i sällskapet var från s. Småland. Där spelade Oskar oftast fiol.

Då Oskar även var bygdeskribent förekom han med artiklar i dagstidningar. Ofta handlade de om gamla spelmän eller bygdeoriginal. Den mest omskrivna och kända artikeln är nog den om Zakris Jönsson i Hasselstad som var mästerspelman och Ola i Skarups läromästare. Zakris hade även ett visst förhållande till "Skamm" och omnämndes som näckspelman.

Den som föredrog historien om "Elvaleken" var ett bygdeoriginal från Öljehult som kallades "Lycke-Nissen". Han besökte ibland Oskars barndomshem och berättade då gärna historier.

När det gällde "Elvaleken" var det en polska som introducerats av själva näcken och en av hemligheterna med den var att man aldrig fick spela upp till elfte repriserna, för då anropade man näcken själv som kom och övertog spelandet.

Så här berättade då Lycke-Nissen om den natten när han hörde Elvaleken spelas.

En gång när min bror Ola och ja var ute och sålde "svarve" (vilket kunde vara träskedar, träfat och snurrebossar) kom vi en kväll in på ett ställe den andra sian gästgivaregården i Calmare å fråade om vi fick ligga där för natten å dä fick vi lov på, å husbonnen talte om att han hette Jöns Zakrisson. Vi blev trakterade med både mat å brännvin å pratade om allt möjligt å så to Jöns fram fiolen å fråade om vi ville höra en bit å de ville vi för Ola kunde också spela. När Jösse hållt på en stunn fråade Ola om han fick prova fiolen o dä fick han.

Ola spelade dä bästa han kunne o te sist sa Jösse.- du spelar "skäljen" (ganska bra) men om ni vill bestå ett stop brännvin så ska ni få höra fiolspel som ni aldrig hört maken till, för ja har en far som bor nere i Hasselsta, å han kan spela. Dä va vi mä på å ja gick till Calmare ätte en halv kanna brännvin å sen gick vi.

När vi närmade oss Hasselsta, så sa Jösse. Nu pojka ska ja teta (reta) far så spelar han bättre, men ni får inte teta far för då stryke han inte ett stråk. När vi kom fram va dä natten så Jösse gick te fönstret å böste å sae:- sti opp far, här är ett par pojka som vill bju på en syp å så vill de höra er spela. Gubben for upp med däsamma å tände när han fick höra talas om brännvin å så öppnade han.

Vi satte oss te o dricka ut brännvinet å sen började spelandet. När han hållit på en stunn sae Jösse:- Ja tycke ni inte kan spela ikväll far, ska ja ställa er fiol. Då ble gubben arg å röt:

- Du får aldri ställa min fiol du Jösse, inte kan du spela å dä lilla du kan har ja lärt dej.

Men sen kan ni tro det blev spelat! Ola å ja bara glodde på gubben å rätt som det var började bord å stolar dansa å små rättor tittade opp i hålen på fiolen. Då sprang Jösse fram å slet frå han fiolen, men den höll på å låta en lång stunn ätte. Så to Jösse far sin till sängen som då började rista kraftigt. Vi började också att rista å sprang ut.

Efter en stund kom Jösse ut å sae:- ja pojka nu har ni hört Elvaleken, dä hade inte varit så farligt, men jag var bra söpen så ja hörde inte när han började på elfte reprisen.

Men den natten glömmar ja aldri, sae Lycke-Nissen, tackade å gick.

När det gäller Zakris Jönsson var han som sagt Ola Olssons läromästare men vi har inte mer än en polska efter Zakris, men troligtvis gömmer sig fler låtar av honom i Olas repertoar. Efter att vi läst upp Lycke-Nisses berättelse för publiken, samt föredragit lite historik om Oskar Persson, spelade vi låtar vi lärt av Oskar på hans egna instrument. Håkan Malmros och Martin Arpåker spelade även slängpolskan efter Zakris Jönsson.

Curt Johansson

Boel Esbjörnsson och Curt Johansson spelar låtar på Oskars dragspel och fiol.

En gammal gatuspelman minns

I förrförra numret av Blekingebiten läste jag med glädje och nostalgi om Karins och Ingelas erfarenheter som gatumusikanter i Göteborg. Det väckte glada minnen till liv från början av 1980-talet när min dåvarande pojkvän, nuvarande man Andy och jag gav oss ut i Europa för att spela på gatorna. Vi blev inte rika på det, och inte sparade vi ihop till några stråkar heller, men vi fick flera sommars äventyr nästan gratis! (Och Andy fick faktiskt nästan ett dragspel. Strax före jul 1983 reste vi från Kalmar till Karlshamn. I Karlskrona fick vi vänta på nästa tåg i ett par timmar. Eftersom stan var full av folk, och lätta snöflingor föll och skapade en julstämning som man mest brukar se i amerikanska filmer, beslöt vi förstås att spela lite. Vi ställde oss utanför Tempo (nuvarande Åhlens) och drog lite jullåtar och annat. Folk var givmilda och det var riktigt roligt. Efter en stund öppnades ett fönster på övervåningen i huset mitt emot och en man kastade ner ett kuvert. ”Ni spelar förträffligt, men du behöver ett nytt dragspel!” ropade han. ”God jul!” I kuvertet låg 500 kr. På den tiden ett inte oävt startkapital för ett nytt dragspel!)

Här syns vi i Hameln. Tyskland var ett bra land att spela i. De många små städerna med sina gågator var som gjorda för att spela folkmusik i, och folk var generösa och trevliga.

Vi brukade ta oss in till den stad vi skulle spela i tidigt på förmiddagen. Sedan spanade vi efter damer med shoppingväskor. Dem följde vi efter på diskret avstånd och så hamnade vi mitt i smeten, på den bästa gatan att spela på! Husmödrarna uppskattade verkligen lite musik när de gick mellan bagaren och slaktaren och grönsakshandlaren.

I just Hameln träffade vi många trevliga människor. Någon kom och bad oss spela för ett födelsedagsbarn som skulle väckas med musik, en annan ville ha musik när han skulle möta en vän vid tåget och en tredje drog oss med på en fest ute på landet.

I Grekland var det trevligt att spela på marknader. Man fick ofta fiollådan full av honungsmelon och aprikoser. Men man fick vara lite försiktig med polisen... Vi spelade på marknaden i Chania på Kreta, när två poliser kom fram och vänligt sa till oss att vi fick sluta. Eftersom det hade varit trevligt och roligt och lukrativt att spela, beslöt vi oss efter en stund att trots allt försöka igen i en annan del av staden. Efter en stund kom samma två poliser fram till oss och nu var de allt annat än vänliga. Vi blev eskorterade till polisstationen, där polismästaren, högröd i ansiktet och synbarligen mycket upprörd, sa saker som en generad men engelskkunnig konstapel fick

översätta. Jag tror han gjorde det lite mildare, men kontentan av det hela blev ändå, att påträffades vi en gång till spelandes i staden skulle vi bums utvisas ur landet! Det ville vi ju inte riskera, så vi liftade till Rethymnon, och där gick det bra att spela utan att bli stoppad. En polis i staden tyckte t o m så mycket om musiken att han bjöd in oss till sin favoritbar på kvällen. Där spelades det på spännande grekiska instrument och dansades på rad till långt in på natten.

Vi var även på Rhodos. Vi bodde på ett billigt hotell precis intill en mycket trafikerad gata. Det skulle snart bli val i Grekland, och varje kväll och natt körde bilar med högtalare på taket förbi och ropade ut de olika partiernas budskap. En kväll stod vi utanför ett café och spelade när det kom en ett högljutt gäng från Pasok, det socialdemokratiska partiet. Hux flux hade vi blivit inviterade att spela på ett valmöte som de skulle ha. De skjutsade oss i en av sina högtalarbilar till en annan del av staden. Vi spelade hela natten, blev bjudna på alldeles för mycket ouzo, och hade fullt sjå att hitta hem till hotellet igen. Nästa dag vilade vi våra trötta huvuden med ett parti backgammon och en kopp starkt grekiskt kaffe på ett litet café. Då kom det fram en allvarlig man och sa att han var från Nea Demokratia (Pasoks mera högerorienterade rival) och hade hört talas om att vi spelat på Pasoks valmöte. Nu tyckte han att det inte var mer än rätt att vi skulle spela för ND också. Hade det varit idag hade jag nog dragit mig för att spela för ett parti som hette Ny Demokrati, men vem kunde säga nej till att spela? Vi sa ja, den allvarlige mannen blev genast mycket gladare, och vi fick ännu en livad kväll, då vi dock var mer försiktiga med ouzon!

Vilken sorts musik var mest populär då? I Tyskland tyckte man bäst om valser. Eriksmåla marknadsvals var en säker hit. I Grekland vann den irländska musiken. Här fanns många som var uppväxta i USA men återvänt till Grekland som vuxna. I Chicago eller New York låg de grekiska kvarteren intill de irländska, så man var van att höra irländsk folkmusik.

Ibland fick man vara försiktig så det inte blev för häftigt... Vi spelade ett set med slängpolskor, bl a "Ida i Rye". Den var populär. En gång spelade vi på en kurort i Tyskland, Bad Minden. Där fanns en vacker park, precis som i Ronneby, men det var fortfarande en kurort på riktigt. Man kunde dricka äckligt vatten i många olika smaker, det fanns gyttebad och ångbad, människor gick hälsosamma promenader fram och åter på parkgångarna, och över hela parken svävade en doft av ruttna ägg. Vi satte oss i alla fall på en bänk och spelade de där slängpolskorna. Då kom det fram en dam och sa att vi gärna fick spela, men inte så häftig musik. Vi fick tänka på att här fanns många gamla och sjuka människor som kunde få en chock av så hetsig och vild musik! Något att tänka på!

Avslutningsvis vill jag bara rekommendera det här att spela på gatan. Det är roligt, man får se olika ställen och träffa mycket nytt folk, man tjänar lite pengar, man övar upp sitt spel och man gör människor lite glada. Var bara försiktiga med Ida i Rye!

Britt-Marie Davey

Ungdomskurs i Hallabro

I början av sommarlovet så var det ungdomskurs i Hallabro. Backarydbygdens Spelmäns ungdomar lyckades övertyga undertecknad att anordna ett sommarläger. Från början var det inte tänkt något pga tidsbrist och annat, men efter deras ”tjat” och kastade blickar så insåg jag att det vara bara till att anordna ett läger. Man minns ju själv dessa underbara läger från då man var liten. Då tyckte man det var ofantligt lång tid mellan lägren, flera månader ju, nu rinner tiden iväg och det känns ibland mera som: redan dags igen? Men när det väl kommer till krita så är det lika kul att göra ett läger som att gå på ett.

Lägret blev ett tältläger hemma på mina föräldrars tomt i Hallabro. Här fanns ju allt man behövde för ett sommarläger. Tält att bo i, fina lokaler att spela i, (vi var i Fridhem, ”församlingshemmet” i Hallabro), nära till maten/köket, swimmingpool att bada i, gräsmatta att sola/spela krocket/kasta frisbee på mm och nygjord grillplats, scen och dansbana. Vad mer kan behövas?

Vi hade ganska tur med vädret, får man nog säga. Ett tältläger vill ju inte gärna ha regn och vi klarade oss ganska bra, en natt regnade det dock och åskade och blixtrade... Men det var inte värre än att alla samlades i ledartältet och väntade ut ovädret, förutom några som tyckte om att springa i regnet... Fördelen med regnet var att det tog bort de knott och myggor som gjorts sig kända de tidigare kvällarna.

Nästa år blir det säkerligen ett nytt läger. Mindre mygg kanske, fler deltagare, fler tält, mer ljud...

Anders Smedenmark

Spelmansstämma på Paviljongsgäret

Var ligger Paviljongsgäret? Inte ens Hallabroborna visste det. Inte heller flera av de som skulle komma till stämman, några kom till Belganet, några tog ett par extra varv i Hallabro. Ingen trodde nog att vi hade scen och dansbana på tomten...

[enligt Curt Johansson] Paviljongsgäret var en dansplats i Hallabro fram till mitten av 1920-talet, då festplatsen söder om Hallabro tog över. Paviljongsgäret låg precis utanför vår tomt och på platsen ligger idag ett fabriksområde. Hela området, kullen, var en stor ekbacke och mitt i det låg dansplatsen naturligt vackert placerad. (Det var ingen uppbyggd dansbana, utan en naturlig plats)

Stämman höll vi på ”nya” Paviljongsgäret, dvs ca hundra meter från originalplatsen, uppe på en platå, i kanten av vår tomt. Förra våren röjdes området och sedan dess har vi gjort iordning stensättningar/stenmurar, grillplats, öppna ytor, röjt ris och till stämman och ungdomskursen även byggt en scen (som vissa var skeptiska till skulle hålla, då den var byggd av överblivit, gammalt material från trädgården, men den höll och håller än) och en dansbana.

Stämman inleddes med att ungdomskursen spelade upp låtar de lärt sig under kursens gång. Därefter var det andra grupper, bla BLODH, Sklep, Smederna, Bckarydbygdens Spelmän m fl, som spelade från scenen och spel och dans på dansbanan. Stämman fortsatte natten lång, om än med mindre deltagare framåt småtimmarna. Stämman var välbesökt och kullen kryllade av spelmän, ungdomar,

föräldrar, danssugna, fikasugna.. Tidningen var där, myggen var inte där, blåsten var dock där, svensk musik hördes, irländskt, norskt, finskt... Musiken hördes ända till grannbyn...

Anders Smedenmark

Midsommardagen

På midsommardagen höll Backrydbygdens Spelmän sin traditionella kyrkokonsert, det här året i Backaryds kyrka. Konserten var som vanligt välbesökt och åhörarna bjöds på en mycket varierande konsert. Bibbi P. Nilsson var tjänstgörande präst och höll en kort andakt i mitten.

På programmet stod bla: *Flickan hon går i dansen, Rönnåkra gånglåt, Halling från Norge, Stenselepolskan, Polska mot trötthet, Pärongrisen, Syltmazurka, Adam och Eva mm.* Det bjöds på låtar från när och fjärran, gamla och nya, traditionella och en del kanske inte så traditionella, enstämmigt, flerstämmigt, bordunkomp, rockkomp mm. All möjlig folkmusik helt enkelt, framfört på fioler, nyckelharpor, piano, cello och oktavyckelharpa.

Anders Smedenmark

Hoby Gammelsöndå 3/7

I år blev det en annorlunda Hoby Gammelsöndå: det traditionella ösregnet uteblev!!!

Dagen inleddes med spelmansmessa i Bräkne-Hobys vackra kyrka. Vi fick gott om utrymme att förgylla mässan med folkmusik, något som kanske underlättades av att vikarierande prästen Lars Svensson själv är fiolspelare. Många fina låtar klingade i den härliga akustiken, framförda av både yngre och äldre spelmän.

Utmarschen ur kyrkan fortsatte sedan ner till Hoby Ekbacke med vår egen fana i täten tillsammans med Lions och Folkdansringens. Väl framme blev det invigning med allspel av oss och invigningstal av ordinare kyrkoherden Christer Ljungström. Under den stekheta eftermiddagssolen varvade vi sedan spel i vårt "Base Camp" dvs spelmansförbundets partytält, med scenframträdanden. Det fanns ändå möjlighet att titta på fint konsthantverk och äta goda kroppkakor, som vi som medverkade bjöds på. Även körsång och folkdansuppvisning (ett kraftprov i värmen) stod på programmet. Gruppen "Ombytingarna" bröt alla könsvallar med en uppskattad show som kändes som en kombination av "After Dark" och "Stefan&Krister". Jämställdhets-ombudsmannen borde vara nöjd.

Sent på eftermiddagen när konferencier Tage Lindh hade behov av att fylla ut scenprogrammet lurades undertecknad upp på scen med durspel i tron att Tage och jag skulle dra några låtar tillsammans. Väl på scen upptäcker vi plötsligt att våra durspel inte är i samma tonarter utan G-C resp C-F!!! Vi lyckas hitta en låt som funkade på den gemensamma C-knapprad och sedan fick vi varva med varsin låt och med lite munspelsinsats från Tages sida så funkade det hela skapligt, trots ett ganska förvirrat framträdande. Nåväl, när dagen var slut kunde vi konstatera att Hoby Gammelsöndå är en riktig höjdare när allting flyter, utom regnvattnet!

Håkan Malmros

Ethno 2005

Efter flera påtryckningar och efter att man hört hur kul och bra andra har haft där, så tyckte jag att det var hög tid att åka till världsmusiklägret Ethno. Jag börjar ju dessutom bli för gammal för det, åldersgräns på 25 ju...Ibland har man också fått kommentaren: *VA? HAR DU INTE VARIT DÄR? Du som håller på så mycket.* Så, det var bara att åka och jag kan bara säga en sak: Jag ångrar inte det. Tänkte inte skriva en hel berättelse om lägret utan jag återger lite olika speciella händelser och saker från lägret, sånt som fastnat ordentligt i mitt minne.

- *Atmosfären.* Det är en alldeles speciell atmosfär som råder. Direkt man kommer dit så pratar alla med alla, även om man aldrig tidigare setts, så är det nästan som man känner varandra, alla är som en enda stor Ethnofamilj.

- *Värmen.* Första dagen var riktigt, riktigt varm så vi åkte för att bada direkt. En trevlig sim- och pratstund blev det. Vattnet svalkade ungefär i fem minuter efter att man stigit upp, så vi badade lite till. Värmen stod sig bi de första tre dagarna. Man verkligen flöt omkring inne i skolan. Som tur var så hade vi några av våra workshops utomhus, där det fläktade lite grann. Man fick verkligen anstränga sig för att hålla koncentrationen på topp i värmen, att man sedan inte sov så mycket på nätterna gjorde ju sitt. På nätterna satt man ju och övade och lirade med de andra...

Från Ukraina kom tre tjejer med dessa intressanta instrument. Det påminde om en bärbar harpa, var stämd i en tonart, (ackord och bas), som man lätt kunde byta med en spak...Som pricken över i:et hette alla tre Natalia.

- *Killen från Tanzania.* Den här personen hade ett alldeles speciellt instrument med sig. Såg ut ungefär som de här små leksaksxylofonerna, något större och med rostiga metallbitar på, som gav ifrån sig en krackelerad ton. Det var dock inte slut där. I en vanlig kromatisk skala finns det ju 12 halvtonsteg. Det här instrumentet, eller vad man nu kallar det, hade nio olika brickor/metallbitar stämda i en egen kromatisk skala. Dvs tonerna var jämfördelade på en oktav, men nio stycken istället för 12...På fiol går det ju att flytta fingrarna till dessa positioner, men försök göra det på ett dragspel, eller en nyckelharpa. Ledarna "transponerade" dock tonerna till vanlig skala...

- *Killen från Zimbabwe.* Han hade tydligen en stort, mycket annorlunda instrument, som han inte kunde ta på flyget utan skulle skickas med annan frakt. Detta instrument kom dock ej till Falun förrän efter lägret hade slutat... Under lägret fick han nöja sig med att sjunga och att slå på en liten, liten trumma...

- *Svenska traditioner.* Som brukligt så bjuds deltagarna på svenska traditioner, innefattande Smörgåsbord, Midsommar och Spelmansstämma inkl Kaffebiljett. Smörgåsbordet var ganska lugnt för "utomlandsgästerna", lite konstig mat bara. Till måltiden fick alla länder sjunga sin nationalsång. Vissa kunde den, visse kunde den inte, någon hummade i 14 verser - den var ju så lång, men han kunde inte texten... - andra kunde inte sluta skratta när de skulle sjunga och våra ukrainska vänner sjöng den trestämmigt. Midsommar var dock lite intressantare. Små grodorna går ju alltid hem. Frågan är om afrikanerna tog med sig denna dans hem till sina traditioner? Ser framemot att få se ett resereportage från Mocambique där de dansar Små grodorna, lärd i Sverige, på Ethno... Spelmansstämman inleddes givetvis med allspel, där man får sin berömda Kaffebiljett. Sedan var det uppspel - vilket var något mer varierande än det brukar vara...

- *Danskvällen.* Olika länder har minsta sagt olika danser. Det var mycket intressant och mycket jobbigt med för den delen. Det var alltifrån reel, slängpolska, långdans, kosackdans, någon afrikansk dans som gick ut på att skaka loss överkroppen totalt. Han som visade verkade inte ha några ben i överkroppen. Det var dock väldigt kul att se de andra försöka dansa, vilka mest såg ut som skadeskjutna höns. Vissa danser tog dock aldrig slut heller, 45 minuter var standard för en dans, vi orkade dock inte så länge, den dansen var inte direkt någon promenad... Och som vanligt när man dansar med en skolklass i Sverige så är det några killar som ska stå vid sidan och inte vill vara med och dansa, så även här. Och kulturella skillnader visade sig tydliga här. Killen från Mocambique lärde ut en dans som bara tjejer dansar. Han blev mycket irriterad när några killar ville vara med och lära sig, för de fick de inte. Frågan är hur han lärde sig den?

(foto: Peter Ahlbom)

Jaha, det var några små minnen från Ethno 2005. Det kan komma mera en annan gång. Sen har man ju lärt sig många nya låtar och sånger och fått mycket med inspiration. Det tog ett par dagar att smälta alltihopa när man kom hem, och ett par dagar att sova ikapp också... Som kuriosa kan nämnas att TV-programmet "Musikbussen" gjorde ett avsnitt om Ethno och Falun Folkmusik Festival. I programmet ser man undertecknad, med broder, spelandes.

Anders Smedenmark

Folkmusikens dag i Halahult

Efter en regnig natt begav vi oss till Halahult, väldigt oroliga... Men vädrets makter stod oss bi och Halahult hembygdsförening hade varit ute kvällen innan och rest två stora tält över gräsmattan framför ladan och placerat in stolar och bord.

Allt var fint. Publiken droppade in något tveksamt men eftersom det fanns tak över huvudet och jättebra ljudanläggning så stannade de kvar och det kom fler och fler åhörare.

Programmet var som vanligt glatt och trivsamt. De flesta aktiva blekingespelmännen var på plats. Vi saknade dock våra vänner från Skåne och Småland. Efter allspel med närvarande spelmän var det dags för individuella grupper. Där var Karlshamns folkliga, Backarydbygdens Spelmän och en del spelglada ungdomar från Olofström, Durspelare från Karlshamn m fl.

Låttävlingen avgjordes och i år tillföll vandringspriset en Skånespelman, Leif Cavinger (se annan plats i tidningen, red. anm.). Han var tyvärr inte närvarande, men vi säger stort grattis i alla fall. Men vi fick höra låten uruppföras, vilket var mycket uppskattat.

Det stora dragplåstret i år var Vånga-Pelles. En relativt nystartad grupp som bjöd på ett mycket omväxlande och trevligt program. De spelade en rad olika instrument och det lät fantastiskt. Förutom fiol och dragspel, även cello, munspel, concertina, ja, jag kommer inte ihåg allt. Så hade de några fina sångnummer på repertoaren också. Jag hoppas ni återkommer flera gånger.

Så stod även folkdansuppvisning på programmet. En gäng glada blekingedansare gladde oss mycket. Det var fläkt och dansglädje över deras uppvisning. Ett stort plus var att de dansade till levande musik. Peter Svensson med en rad söta flickor gjorde det hela till en festlig stund.

Uttåg ur kyrkan efter konserten på fredagskvällen innan Halahult.

Efter ytterligare några spelgruppers framträdanden slutade hela stämman med ett mäktigt allspel. Vilken spelglädje. Ingen verkade trött efter hela eftermiddagens musicerande.

Stort TACK till alla medverkande och till Halahults hembygdsförening för allt arbete ni lagt ner för en trevlig dag.

Gun Malmros

SPELTRÄFF!

Alla spelmän hälsas välkomna till spelträff på musikskolan i Karlshamn
lördagen den 22/10.

Vi börjar kl. 15.00 och håller på så länge vi orkar.

Ett gyllene tillfälle att få glädjen att spela tillsammans med andra, utbyta låtar och
hjälpas åt att komma ihåg den där låten man aldrig minns när man sitter ensam
hemma på kammaren och spelar!

På musikskolan finns flera rum, så det finns möjlighet både till allspel och
”buskspel”.

Ta med egen fikakorg!

HJÄRTLIGT VÄLKOMNA!

Folkmusikcafé

Söndag 13 november kl 1200-1600

Wienercaféet i Ronneby

Kom, spela, lyssna, ät och njut!

Fri entré

Spelmännen bjuds på förtäring!

Låtpriset 2005

På folkmusikens dag (se annan plats i tidningen, red. anm.) så korades en segrare i låttävlingen. Tävlingen går ut på att komponera en låt i traditionell blekingsk stil. Årets segrare heter Leif Cavinger och han komponerade den engelska som finns här under. Leif var inte själv närvarande på Folkmusikens dag, men hans låt framfördes (tvåstämmigt) av andra spelmän. Vi gratulerar Leif till inteckningen i vandringspriset.

Engelska från Annetorp

Leif Cavinger

”Back in town...”

För er som inte vet om det så är, numera riksspelkvinnan, Carina Klein tillbaka i Blekinge. Sedan i höstas jobbar hon på musikskolan i Ronneby. Annika Mischke (fd Flodin, gifte sig i somras) är mammaledig. Vi hälsar Carina välkommen hit och hoppas hon ska trivas och att vi får se fler folkmusikungdomar från Ronneby framöver. Där finns ju några redan...

Ungdomslåtkurs...

Kommer det att bli en i höst. Datumet är satt till den 18-20 november, så boka in detta datum redan nu. I skrivande stund är dock inte lokal klar. Vi kommer troligtvis att göra kursen ihop med Skåne. Mer info och inbjudan kommer inom kort så håll ögonen och öronen öppna.

Missa inte:

deadline 15 november
 för nästa Blekingebiten